

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
İŞLETME FAKÜLTESİ
MUHASEBE ENSTİTÜSÜ**

VAK'ALAR

2016

**Editör:
Prof.Dr. Göksel Yücel**

İstanbul, 2016

Muhasebe Enstitüsü Hakkında

İşletmecilik biliminin geliştirilmesi ve ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli yöneticilerin yetiştirilmesi amacıyla 1968 yılında kurulmuş olan İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi bünyesinde yer alan Muhasebe Enstitüsü, 11 Aralık 1970 tarihinde kurulmuştur. Ülkemizde muhasebe sorunlarını araştırmak, muhasebe eğitimi geliştirmek ve eğitim faaliyetinde bulunmak amacıyla oluşturulan Muhasebe Enstitüsü, başlangıcında olduğu gibi bugün de ülkemizin bu alanda faaliyet gösteren tek enstitüsü olma niteliğini korumaktadır. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi öğretim üyelerinin, yurtdışındaki diğer eğitim kurumlarındaki öğretim görevlilerinin, devlet kurumlarının ve iş hayatı konularında uzmanlık kazanmış yöneticilerinin katkıları ile faaliyetlerini sürdüren Muhasebe Enstitüsü kuruluşundan itibaren konuyla ilgili olarak çok sayıda araştırma ve yayın faaliyeti gerçekleştirmiş, eğitim programı, sempozyum ve seminer düzenlemiştir. Faaliyetine İşletme Fakültesinin Beyazıt'taki binasında başlayan Muhasebe Enstitüsü önce Rumelihisarüstü'ne, daha sonra da Avcılar'da bulunan İstanbul Üniversitesi Yerleşkesine taşınmıştır.

Daha ayrıntılı bilgilere aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir.

<http://muhasebe.istanbul.edu.tr>

<https://www.facebook.com/muhasebe.enstitusu>

Bu kitapta yer alan bildiri ve makalelerin tüm hakları yazarlarına aittir. İzinsiz olarak kullanılamaz veya çoğaltılamaz. Bu konuda talebi olanlar İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsüne başvurabilirler.

İstanbul, 2016

Muhasebe Enstitüsü Yayın No:74

ISBN No: 978-605-07-0599-7

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Önsöz	1
Smoky Valley Cafe Vak'ası Hakkında	3
Smoky Valley Cafe (1956)	
Smoky Valley Cafe	7
Çeviren: Mustafa A.AYSAN	
Smoky Valley Cafe Vak'asının Çözümünün İlk Sayfası	
Lone Pine Cafe (A) (2011)	
Kaftan Şirketi Vak'ası Hakkında	11
Kaftan Şirketi	13
Yücel ERCAN	
Kaftan Şirketi Vak'ası Öğretim Notu	21
Floriana Şirketi	23
Göksel YÜCEL	
Varlıklarda Değer Düşüklüğünün	
Muhasebeleştirilmesi ve Raporlanması – İşbank Örneği	27
Recep PEKDEMİR	
Dünya Turizm Şirketi	37
F. Lerzan KAVUT, Burcu ADİLOĞLU	
Hellespontos Gıda	43
Aslı TÜREL, Taylan ALTINTAŞ	
Kolmar Elektrik Şirketi	49
Ahmet TÜREL	
Akdeniz Marine Boya	53
Burcu ADİLOĞLU	
Black Stockings Futbol A.Ş	63
Özgür M. ESEN	
Trak Otel A.Ş.	71
Turgay SAKİN	
Plymouth Rock Tavukçuluk Şirketi	79
Ayça Zeynep SÜER, Ahmet TÜREL	
Annecy İlaç Şirketi	89
Göksel YÜCEL	
Ertan Üretim İşletmesi	91
Emre S. SARI, Taylan ALTINTAŞ	
Ertan Üretim İşletmesi Vak'ası Öğretim Notu	97

HELLESPONTOS GIDA*

Aslı TÜREL⁺
Taylan ALTINTAŞ⁺⁺

Çanakkale'nin Biga ilçesinde oturmakta olan Mahmut Demir, 35 yıl süresince hizmet verdiği devlet memuriyetinden emekli olmuştur. Aldığı emekli ikramiyesini nasıl değerlendireceğini düşünmekte olan Mahmut Bey'e, kızı Hellepontos Gıda'da çalışmakta olan komşusu Adem Bey, bu şirketin hisselerini almasının iyi bir yatırım olabileceğini söyler. Bu konularda pek bilgisi olmayan Mahmut Bey, yatırım yapmadan önce oğlu Emre'ye de danışmaya karar verir. Babasına bu konuda yardımcı olmak isteyen Emre Bey söz konusu şirketin o gün yayınlanan 58 sayfalık faaliyet raporunda sadece bağımsız denetim raporuna bakar. Denetim raporunun olumlu olduğunu gören Emre Bey, babasına şirkete yatırım yapabileceğini söyler. Mahmut Bey 11 Mart 2015 tarihinde 35.000 TL ödeyerek, 1,40 TL'den işlem görmekte olan Hellepontos Gıda'nın 25.000 adet hisse senedini satın alır.

2016 yılının temmuz ayında oğlu evlenecek olan Mahmut Bey, elindeki Hellepontos Gıda hisselerini satmaya karar verir. 11 Şubat 2016 tarihinde satış emrini veren Mahmut Bey satış sonrası hesabına 30.750 TL yatırılmış olduğunu görür. Yaklaşık bir sene önce yapmış olduğu 35.000 TL'lik yatırımın 30.750 TL'ye düşmesi Mahmut Bey'i oldukça sinirlendirir. Hemen telefona sarılan Mahmut Bey telaşla oğlunu arar ve aralarında şöyle bir konuşma geçer:

Mahmut Bey: *"Merhaba oğlum, sorma başımıza neler geldi. Mahvolduk...."*

Emre Bey: *"Hayırdır babacığım. Ne oldu?"*

Mahmut Bey: *"Biliyorsun yazın düğünün var. Hatırlarsan senin de onayınla geçen sene 35.000 TL'lik Hellepontos hissesi almıştım. Bugün bu hisseleri sattım ve hesabıma sadece 30.750 TL yattı."*

Emre Bey: *"Eee bunda ne var, hissenin değeri düşmüş demek ki."*

Mahmut Bey: *"Oğlum sen ne diyorsun. Ben param erisin diye mi bu yatırımı yaptım? Ben hesapladım, o gün 35.000 TL ile dolar alsaydım, param bugün 39.000 TL olacaktı. Şu an 8.250 TL zararım var. Hani bu şirkete yatırım yapılırdı?"*

Emre Bey: *"Anladım babacığım ben bu konuyu bir inceleyip sana bilgi vereceğim."*

Emre Bey babasının başına gelen bu olayı araştırmaya karar verir. Bu amaçla Hellepontos'un 2014 yılı faaliyet raporunu incelemeye başlar. Üniversite hayatı

* Vak'a kamuya açıklanmış bilgilere dayanmaktadır, ancak şirket adları değiştirilmiştir. Konunun doğru veya yanlış ele alındığını göstermez.

⁺ Doç.Dr., İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi

⁺⁺ Doç.Dr., İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi

boyunca birkaç tane muhasebe ve denetim dersi almış olan Emre Bey, finansal tablolarda gördükleri karşısında oldukça şaşırır. Şirketin geçmiş verilerine de bakmaya karar verir ve şirketin 1998 yılından itibaren tüm finansal tablolarını inceler. Hellespontos'un 1990'lı yılların sonundan itibaren zarar raporlamaya başladığını, bunun sonucunda 31 Aralık 2000 tarihli bilançosunda özsermayesini negatif olarak raporlamış olduğunu ve bu durumun 2014 yılı sonuna kadar devam ettiğini görür. Öte yandan Hellespontos'un son 5 yıldaki denetim raporlarına bakan Emre Bey şirketin sadece 2014 yılında olumlu görüş aldığını ancak önceki yıllarda görüş bildirmekten kaçınma ve şartlı görüş aldığını görünce şaşırır. Hellespontos'un 2014 yılı öncesi denetim raporlarında olumlu görüş alamamasının sebebi denetçinin "işletmenin sürekliliği" ile ilgili duyduğu endişedir.

Emre Bey'in, şirketin 2009-2014 dönemine ilişkin yukarıda tespit ettiği bilgiler Tablo -1 ve Tablo-2'de sunulmuştur.

Tablo 1 – Hellespontos Gıda'nın 2009-2014 Dönemine Ait Bazı Finansal Veriler

	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Dönem Net Kârı/Zararı	-14.994.914	232.255.155	7.439.510	-82.274.414	-14.753.026	76.398.396
Özsermaye	-152.644.198	-145.489.371	-361.844.324	-370.172.273	-202.440.216	-187.664.718

Tablo 2 – Hellespontos Gıda 2009-2014 Dönemine Ait Denetim Görüşü ve Denetim Şirketi

Yıl	Denetim Görüşü	Denetim Şirketi
2014	Olumlu	XYZ Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş.
2013	Şartlı	DCE Bağımsız Denetim YMM A.Ş.
2012	Görüş Bildirmekten Kaçınma	DCE Bağımsız Denetim YMM A.Ş.
2011	Görüş Bildirmekten Kaçınma	DCE Bağımsız Denetim YMM A.Ş.
2010	Görüş Bildirmekten Kaçınma	FGR Bağımsız Denetim A.Ş.
2009	Görüş Bildirmekten Kaçınma	FGR Bağımsız Denetim A.Ş.

Tablo-1'de sunulan tutarlar arasında 2013 yılında raporlanan 232.255.155 TL'lik kâr tutarı Emre Bey'in ilgisini çeker. Bu tutarın önceki yıllar ve bir sonraki yıl olan 2014 yılına ait kâr/zarar tutarlarından oldukça yüksek olduğunu gören Emre Bey 2013 yılı gelir tablosunda 266.760.511 TL "Varlık Devri Sebebi ile Konusu Kalmayan Kredi Borcu" isminde bir gelir kaleminin raporlandığını tespit eder. Bu gelir ile ilgili 21 no.lu açıklayıcı notta şu bilgiye ulaşır: "Ana Ortaklık yönetiminin alacaklı bankalar ile 31 Aralık 2013 tarihinde vardığı uzlaşma neticesinde imzalanan "Hellespontos Grubu Borç Tasfiye Sözleşmesi" ile iptal edilen kredi borcudur." Eğer bu gelir kalemi olmasaydı Hellespontos'un 2013 yılında 34.505.356 TL zarar raporlayacağını hesaplar.

Yukarıdaki bilgileri tespit ettikten sonra, şirketin 2013 ve 2014 yılı faaliyet raporlarını biraz daha ayrıntılı incelemeye karar veren Emre Bey, 31 Aralık 2014 tarihine kadar Hellespontos'un ödemesi gereken 10.000.000 \$'lık banka borcunun 2014 yılı içinde ödenmediğini, sadece 2.300.000 \$'lık kısmının 30 Ocak 2015 tarihinde ödendiğini görür.

Tablo-3'te görüldüğü üzere Hellespontos'un net işletme sermayesi negatif 83.740.811 TL'den, negatif 85.919.131 TL'ye düşmüştür. Hellespontos'un 2014 yılı

cari oranının yaklaşık 0,4 olduğunu hesaplayan Emre Bey, bu oranın sektör ortalaması olan 0,72'nin oldukça altında olduğunu tespit eder.

Tablo 3 – Net İşletme Sermayesi Tablosu

	31.12.2014	31.12.2013
Dönen Varlıklar	56.055.111	23.355.990
Kısa Vadeli Borçlar	(141.974.242)	(107.096.819)
İşletme Sermayesi	(85.919.131)	(83.740.811)

Ayrıca 2014 yılı finansal tablolarına ait 25 numaralı açıklayıcı notta, Tablo-4'te sunulan "Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi" bölümü dikkatini çekmiştir.

Tablo 4 – Likidite Açığı Tablosu

	31.12.2014	31.12.2013
Likit Varlıklar (Dönen Varlıklar-Stoklar)	44.158.019	19.963.353
Kısa Vadeli Borçlar	(141.974.242)	(107.096.819)
Likidite Açığı	(97.816.223)	(87.133.466)

Bu bilgileri inceleyen Emre Bey, denetçinin 2014 yılı finansal tabloları için vermiş olduğu olumlu görüşün isabetli olup olmadığını düşünmeye başlar. Almış olduğu denetim derslerinden bağımsız denetimin, finansal tabloların işletmenin finansal durumunu, performansını ve nakit akışlarını açık ve dürüst olarak sunup sunmadıkları konusunda görüş oluşturmak olduğunu hatırlamaktadır. Ayrıca denetçinin görüşünü vermeden önce "*işletmenin sürekliliği*" konusunda da bir değerlendirme yapması gerektiğini bilmektedir. Denetçinin görüşünü oluştururken, Hellespontos'un uzun yıllardır özsermayesinin negatif olmasını dikkate alıp almadığını merak eder.

Emre Bey, finansal tablolarındaki bu göstergelere rağmen 2014 yılında denetim raporunda nasıl olumlu görüş aldığını ve bu durumun hisse senedi fiyatları üzerindeki etkisini babasına nasıl açıklayacağını düşünmeye başlar.

Ek 1: Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş. 31 Aralık 2014 Tarihli Konsolide Finansal Durum Tabloları

Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş.
31 Aralık 2014 ve 2013 Tarihleri İtibariyle Konsolide Finansal Durum Tabloları
(Para birimi – Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası "TL")

VARLIKLAR	31.12.2014	31.12.2013
Dönen Varlıklar		
Nakit ve Nakit Benzerleri	238.506	223.895
Ticari Alacaklar		
-İlişkili Taraflardan Alacaklar	2.864.819	8.001.592
-Diğer Ticari Alacaklar	21.119.545	2.195.826
Diğer Alacaklar		
-Diğer Alacaklar	1.489.415	742.452
Stoklar	11.897.092	3.392.637
Diğer Dönen Varlıklar	18.445.734	8.799.588
Toplam Dönen Varlıklar	56.055.111	23.355.990
Duran Varlıklar		
Ticari Alacaklar		
-İlişkili Taraflardan Alacaklar	5.906.250	-
Maddi Duran Varlıklar	12.992.484	10.098.383
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	550.250	677.796
Diğer Duran Varlıklar	1.171.825	80
Toplam Duran Varlıklar	20.620.809	10.776.259
Toplam Varlıklar	76.675.920	34.132.249
KAYNAKLAR		
Kısa Vadeli Yükümlülükler		
Finansal Borçlar	45.123.690	26.735.572
Ticari Borçlar		
-İlişkili Taraflara Borçlar	924.330	797.070
-Diğer Ticari Borçlar	36.888.666	39.220.725
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Borçlar	1.001.196	1.523.971
Diğer Borçlar		
-Diğer Borçlar	10.383.650	9.387.573
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	47.652.710	29.431.908
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler	141.974.242	107.096.819
Uzun Vadeli Yükümlülükler		
Ticari Borçlar		
-Diğer Ticari Borçlar	1.468.089	-
Finansal Borçlar	82.383.917	69.432.065
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	3.477.127	3.046.901
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	16.743	45.835
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler	87.345.876	72.524.801
Özkaynaklar		
Ödenmiş Sermaye	34.798.080	34.798.000
Hisse Senedi İhraç Primleri	33.663	33.663
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş		
Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		
-Aktüeryal Kazanç/Kayıp Kıdem Tazminatı	2.219.301	1.310.166
Diğer Sermaye Yedekleri	15.000.000	8.069.048
Geçmiş Yıllar Zararları	(189.700.328)	(421.955.483)
Net Dönem Zararı/(Kârı)	(14.994.914)	232.255.155
Toplam Özkaynaklar	(152.644.198)	(145.489.371)
Toplam Kaynaklar	76.675.198	34.132.249

Ek 2: Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş. 2014 Yılı Konsolide Gelir Tablosu**Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş.
31 Aralık 2014 ve 2013 Tarihleri İtibariyle Konsolide Gelir Tabloları
(Para birimi – Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası "TL")**

	31.12.2014	31.12.2013
Hasılat	147.508.973	99.246.650
Satışların Maliyeti	(90.643.597)	(61.135.779)
Brüt Kâr	56.865.376	38.110.871
Araştırma ve Geliştirme Giderleri	(741.882)	(410.492)
Pazarlama ve Satış Giderleri	(28.861.551)	(20.140.317)
Genel Yönetim Giderleri	(18.886.621)	(14.586.143)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelir	12.201.946	280.024.205
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler	(13.082.110)	(11.671.859)
Faaliyet Kârı	7.675.158	271.326.265
Finansman Geliri	5.279.425	28.486.085
Finansman Giderleri	(27.978.589)	(67.667.370)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kârı	(15.024.006)	232.144.980
Ertelenmiş Vergi	29.092	110.175
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Kârı	29.092	110.175
Sürdürülen Faaliyetler Dönem Kârı	(14.994.914)	232.255.155
Dönem Kârının Dağılımı		
-Ana Ortaklık Payları	(14.994.914)	232.255.155
Pay Başına Kazanç		
-Sürdürülen Faaliyetlerden Pay Başına Kazanç	(0,43)	6,67
Diğer Kapsamlı Gelir/Gider		
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		
-Emeklilik Planlarından Aktüeryal Kazanç	909.135	374.156
Kâr veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılacaklar	-	-
Toplam Diğer Kapsamlı Gelir	909.135	374.156
Toplam Kapsamlı Gelir	(14.085.779)	232.629.311

Ek 3: Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş. 31 Aralık 2014 Tarihli Bağımsız Denetim Raporu

HELLESPONTOS GIDA SANAYİ A.Ş. 31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş. Ortaklar ve Yönetim Kurulu'na

1. Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş.'nin ("Şirket" yada "Grup") 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide bilançosunu ve aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide gelir tablosunu, konsolide özkaynak değişim tablosunu ve konsolide nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve notlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolara İlgili Olarak İşletme Yönetimi'nin Sorumluluğu

2. Şirket yönetimi, bu finansal tabloların, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") yayımlanan finansal raporlama standartlarına uygun olarak hazırlanmasından ve gerçeğe uygun olarak sunumundan ve bunun için finansal tabloların usulsüzlük veya hatadan kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanmasını sağlamak amacıyla yönetim tarafından gerekli görülen iç kontrollerden sorumludur.

Denetçi'nin Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

4. Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve ilişikteki notlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, işletme yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca işletme yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

5. Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

6. Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Hellespontos Gıda Sanayi A.Ş.'nin 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") (bkz. Not 2: "Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartları") çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Diğer İlgili Mevzuattan Kaynaklanan Bağımsız Denetçi Yükümlülükleri Hakkında Raporlar

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. maddesi uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir, ayrıca Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2014 hesap döneminde defter tutma düzeninin, Kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Serdar Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Mehmet SERDAR

Sorumlu Ortak Bağımsız Denetçi, YMM

İstanbul, 11 Mart 2015